

„Извршена је анализа рукописа превода уџбеника Историја 7, уџбеник са одабраним историјским изазовима, за седми резред основне школе, на румунском језику и писму (*Istoria manual cu o selectie de texte din izvoarele istorice pentru clasa a VII-a a școlii elementare*). Аутори Уџбеника су Драгомир Бонџић и Коста Николић, издавач - Завод за уџбенике, Београд.

Констатује се да је горе наведени уџбеник Историја 7, уџбеник са одабраним историјским изазовима, за седми резред основне школе, на румунском језику и писму, превод Уџбеника истих аутора, издатог на српском језику и ћириличком писму, издавача - Завод за уџбенике, Београд, којег је Министарство просвете Републике Србије, одобрило за издавање и употребу Решењем број: 650-02-00431/2019-07 од 6.02.2020 године.

Уџбеник је подељен садржински на четири дела: Основи проучавања прошлости, Европа, свет и српски народ на почетку индустријскојг доба (до средине 19. века), Европа, свет и српски народ у другој половини 19. и почетком 20. века и Први светски рат.

Анализиран је стандард 4 – Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.

Показатељ 1 – наставно средство поштује језичку и правописну норму језика на којем је написан - задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири).

Издавачу се скреће пажња на следеће уочене грешке:

- у садржају је потребно усагласити наслове из садржаја са насловима из уџбеника и то на страни 11, 55, 59, 79, 84, 95, 104, 109, 125, 144.
- на страни бр. 6 уместо *sa* написати *sa*,
- на страни бр. 7 потребно је између *Jevrem Grujić*, и *Ђорђе* поставити размак,
- на страни бр. 8 потребно је *Analele Matice Srpske* написати искошеним словима (*italic*), а уместо *serbske* написати *srbske*,
- на страни бр. 14 између цртице и слова *a* поставити размак, - *a*,
- на страни бр. 17 поставити размак иза тачке и нове реченице, (...*Anglia. Conflictete...*),
- на страни бр. 18 уместо *În introducerea scria* написати *În introducerea scria*,
- на страни бр. 23 реч *Marseillase* написати искошеним словима (*italic*),
- на страни бр. 27 у тексту с леве стране иза *pe Napoleon al II-lea* написати (*Orlić*), а на крају реченице иза *Paris* изоставити једну тачку,
- на страни бр. 29 реч *legitimității* написати искошеним словима (*italic*) а иза *Congresul de la Viena* написати 1814 – 1815,
- на страни бр. 30 уместо *Napoeon* написати *Napoleon*,
- на страни бр. 39 код *Declarații ale lui Napoleon Bonaparte* под 6 уместо *care îndrăznesc* написати *care nu îndrăznesc*,
- на страни бр. 43 уместо *Literară* написати *Literară*,
- на страни бр. 46 у загради између *Arandelovdan* и 1803 написати *noiembrie*,
- на страни бр. 47 превести текст са леве стране изнад *Миленка Стојковића* ,

- на страни бр. 52 код карта одбране потребно је написати годину, а уместо comandantului написати comandantului,
- на страни бр. 55 потребно је поставити отворену заграду испред sneazul,
- на страни бр. 56 постави размак иза тачке и нове реченице (Morava.În), а испред Răscoala de la Tokovo написати Паја Јовановић,
- на страни бр. 58 у одељку REZUMAT уместо велико I написати мало i,
- на страни бр. 59 изједначити Akkerman и Akerman, потребно је превести текст Пошто турска није.....обавезе Турске према Србији - на страни 59 и 60,
- на страни бр. 60 превести текст са леве стране, болдовати - Principatul autonom al Serbiei
- на страни бр. 62 болдовати – Constituția de la Sretenje и Constituția turcească,
- на страни бр. 63 болдовати – Milan,
- на страни бр. 64 болдовати – Aleksandar Karađorđević,
- на страни бр. 65 напишти искошеним словима (italic) - Codul civil (1844) și Načertanije,
- на страни бр. 70 превести текст који почиње са Карађорђе је ту.подигао... и завршава се са.....јер је у њему био митрополит Петар, а испод слике превести текст - крајем 19. века,
- на страни бр. 71 поставити размак иза тачке и нове реченице, (...Mihailo. Când...),
- на страни бр. 72 у тексту са леве стране поставити размак између речи,
- на страни бр. 75 уместо EPOCA LUI PETRU II PETROVIĆ NJEGOŠ написати EPOCA LUI PETRU AL II-LEA PETROVIĆ NJEGOŠ,
- на страни бр. 76 уместо Danilo dorit написати Danilo a dorit
- на страни бр. 78 у одељку Марко Миљанов сва дела исписати искошеним словима (italic),
- на страни бр. 81 у другом пасусу превести реченицу Донета је одлука.....Бачке и Баната, а уместо răscoalei написати răscoalei,
- на страни бр. 84 поставити размак код поднаслова POZIȚIASÂRBILO.....
- на страни бр. 85 превести текст из заграде (Невесинска пушка),
- на страни бр. 88, 90 уместо dolama написати dulama,
- на страни бр. 89, 91 поставити тачку на крају реченице,
- на страни бр. 99 болдовати - Austria și Prusia, Wilhelm I, Otto von Bismarck и Sadova,
- на страни бр. 103 напишти искошеним словима (italic) - Căpitanul meu и превести текст из заграде (Одломак ....),
- на страни бр. 104 уместо Berlim написати Berlin,
- на страни бр. 110 превести део који недостаје испод слике Руског цара,
- на страни бр. 113 код колонијалне подела света уместо Posesiileoleneze написати Posesiile olandeze
- на страни бр. 117 напишти искошеним словима (italic) - Impresia, nașterea soarelui Micul dejun pe iarbă
- на страни бр. 121 doreștesăpreia....поставити размак између речи – dorește să preia .... уместо Austria-Ungaria написати Austro-Ungaria,
- на страни бр. 127 иза Turcească написати (1838),
- на страни бр. 132 иза 1876 - 1878 избрисати тачку,
- на страни бр. 133 болдовати – Niš, Piroṭ, Kušurmlija, Leskovac, Vranje,
- на страни бр. 134 са леве стране на крају текста поставити само једну тачку,
- на страни бр. 139 уместо Pe Regelui написати Pe regele,
- на страни бр. 141 напишти искошеним словима (italic) - Împărăteasa balcanică и Acolo, colo, а у првом реду задњег пасусу поставити размак између речи,
- на страни бр. 145 уместо Popular Popular Sârb написати Popular Sârb,
- на страни бр. 146 превести у 19. веку,
- на страни бр. 150 уместо aparținea написати aparțineau,
- на страни бр. 151 sârbe_ască (поделити реч на слоге),
- на страни бр. 153 на крају реченице оставити само једну тачку ,
- на страни бр. 156 испод слике превести текст из 1903. године,
- на страни бр. 157 болдовати - anexarea Bosnei și Herțegovinei,

- на страни бр. 159 размак између речи код поднаслова,
- на страни бр. 160 уместо *despre* написати *Despre* и превести текст који недостаје,
- на страни бр. 161 болдовати речи *расеа* и *Londra*, недостаје превод 1913.године,
- на страни бр. 162 недостаје превод текста (војници од 21. до 31 године), (војници од 31. до 37 године), (војници од 38. до 45 године),
- на страни бр. 170 различите године у уџбенику на српском језику и писму и уџбенику на румунском језику и писму *septembrie* 1916 и *septembrie* 1918,
- на страни бр. 172, 176, 177, 181, 189 уместо *Austra-Ungaria* написати *Austro-Ungaria*,
- на страни бр. 179 различит датум код Ипра 1915 у уџбенику на српској језику и писму а 1916 у уџбенику на румунском језику и писму,
- на страни бр. 186 болдовати – *Nadežda Petrović*,
- на страни бр. 187 болдовати – *generalului*,
- на страни бр. 188 превести текст са леве стране карте и текст испод слике,
- на страни бр. 190 на крају реченице поставити тачку, болдовати – *Corfu*,
- на страни бр. 192 превести Окупациона подела дела територије Краљевине Србије,
- на страни бр. 193, 194 уместо *d'Espèrey* написати *d' Espèrey*,
- на страни бр. 194 уместо *commandant* написати *comandant*, уместо *STRAPUNGERII* написати *STRĂPUNGERILE*,
- на страни бр. 195 уместо *Serbia* написати *Serbie*,
- на крају 196 и почетку 197 стране недостаје текст, превести - немају према њој непријатељске циљеве, почела је да,
- на страни бр. 198 под 2 поставити размак између речи а под 4 уместо *armementului* написати *armamentului*,
- на страни бр. 199 превести текст под 5,
- на страни бр. 202 у првом пасусу превести задњу реченицу, а у четвртом пасусу избацити реченице које се понављају (*Ori de câte .....ieri.*)

Показатељ 2 - Дужина и конструкција речи одговарају узрасту ученика – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Реченична конструкција је правилна и јасна, усаглашена са узрастом ученика, што доприноси да градиво буде разумљиво.

Показатељ 3 – Текст је језички и стилски уједначен – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Употребљен је научни стил, а у складу са градивом и стручна терминологија. Стил је прецизан, без фигуративности или неразумљивих елемената.

Показатељ 4 - Страни изрази се користе само када је то неопходно - задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4 (четири). Страни изрази су употребљени искључиво због специфичности градива. За њих су дата одговарајућа објашњења, формулисана једноставним речником.

Показатељ 5 – Језик којим је уџбеник написан доприноси лакшем разумевању градива – задовољен је у потпуности и оцењен је оценом 4 (четири). Кохерентност језика је на одговарајућем нивоу. Идеје су правилно повезане, што доприноси лакшем разумевању градива. Језик уџбеника је јасан, прецизан и доприноси олакшавању процеса учења.

На основу претходно изложеног, закључује се да је испуњен Стандард 4 - Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.“